

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 kwietnia 1974 r.

w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji gruntów.

Na podstawie art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 4, art. 10 ust. 2, art. 11 ust. 2, art. 15 ust. 2, art. 22 ust. 3 i art. 26 ustawy z dnia 26 października 1971 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji gruntów (Dz. U. Nr 27, poz. 249) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zezwolenia na przeznaczenie gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne, zwane dalej „zezwoleniami”, wydawane są na wniosek:

- 1) jednostek opracowujących projekty planów regionalnych, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i projekty wyznaczania terenów budowlanych na obszarach wsi,
- 2) osób prawnych lub fizycznych ubiegających się o lokalizację inwestycji, o zatwierdzenie planu realizacyjnego lub o zmianę sposobu wykorzystania terenu, w razie gdy dotyczy to terenu położonego poza obszarami objętymi planem zagospodarowania przestrzennego lub poza wyznaczonymi terenami budowlanymi na obszarze wsi.

§ 2. 1. Zezwolenia wydają:

- 1) terenowe organy administracji państwowej tego stopnia, na którym następuje zatwierdzenie planów wymienionych w § 1, w odniesieniu do gruntów rolnych lub leśnych nie pozostających pod zarządem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego,
- 2) Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego lub wyznaczone przez niego organy — w odniesieniu do gruntów rolnych lub leśnych znajdujących się pod jego zarządem, z tym że w odniesieniu do gruntów leśnych określonych w § 5 ust. 1 lp. 1 i 2, o obszarze przekraczającym 50 ha, wydanie zezwolenia następuje po uprzednim uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów.

2. Terenowy organ administracji państwowej może żądać złożenia wniosku o zezwolenie w kilku wariantach, określających jakość, obszar i położenie gruntów rolnych lub leśnych oraz koszt przystosowania terenu do projektowanego przeznaczenia.

3. Zezwolenia wydaje się po uprzednim dokonaniu uzgodnień przewidzianych przepisami.

4. Na obszarach górniczych zezwolenia wydaje się po porozumieniu z urzędem górniczym, a na terenach morskich portów i przystani oraz morskiego pasa nadbrzeżnego — po porozumieniu z urzędem morskim.

§ 3. 1. Program wykorzystania gruntów rolnych lub leśnych przeznaczonych na cele nierolnicze lub nieleśne, opracowany łącznie z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, powinien zawierać:

- 1) wykaz gruntów rolnych lub leśnych przeznaczonych na cele nierolnicze lub nieleśne, z uwzględnieniem terminów dotyczących wyłączenia tych gruntów z produkcji rolniczej lub leśnej,
- 2) określenie kierunków produkcji najbardziej odpowiadających przejściowemu charakterowi użytkowania tych gruntów oraz określenie osób fizycznych lub prawnych, którym grunty mają być przekazane w użytkowanie,
- 3) rodzaj i ilość środków niezbędnych do przejściowego użytkowania gruntów.

2. Projekt programu należy wyłożyć do wglądu miejscowej ludności i wraz z nie uwzględnionymi uwagami ludności przedstawić do zatwierdzenia łącznie z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

§ 4. 1. Należność za 1 ha gruntu rolnego nabytego na cele nierolnicze wynosi:

Grunty orne, sady (w tym tereny rolniczego budownictwa gospodarczego, tereny pasów wiatrochronnych, tereny urządzeń przeciwerozrywających)		Łąki i pastwiska trwałe (w tym tereny pasów wiatrochronnych, tereny urządzeń przeciwerozrywających)		Grunty pod wodami klasyfikowanymi (w tym stawy rybne)	
Klasa	zł	Klasa	zł	Klasa	zł
I	500.000	I	500.000	I	600.000
II	450.000	II	450.000	II	550.000
IIIa	400.000	III	400.000	III	500.000
IIIb	350.000	IV	300.000	IV	450.000
IVa	300.000	V	100.000	V	400.000
IVb	200.000	VI	50.000	VI	300.000
V	100.000	VI z	0		
VI	50.000				
Ni VI z	0				

2. Stała opłata roczna z tytułu użytkowania 1 ha gruntu rolnego na cele nierolnicze wynosi 10% należności.

§ 5. 1. Należność z tytułu nabycia gruntów leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne za 1 ha gruntu bez drzewostanu wynosi:

Lp.	Typy siedliskowe lasów (według planów urządzenia gospodarstwa leśnego)	w lasach	
		szczególnie chronionych zł	pozostałych zł
1	Lasy: świeży, wilgotny, łęgowy i górski oraz ols jesionowy i ols górski	500.000	400.000
2	Bory mieszane, las mieszany, bór mieszany górski, las mieszany górski oraz bór wysokogórski i ols	350.000	250.000
3	Bory: świeży, wilgotny i górski	200.000	150.000
4	Bory: suchy i bagienny	100.000	75.000

2. Do należności dolicza się jednorazowe odszkodowanie za straty powstałe z tytułu przedwczesnego wycięcia drzewostanu. Zasady obliczania odszkodowania określają odrębne przepisy.

3. Stała opłata roczna z tytułu użytkowania gruntów leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne wynosi 10% należności za nabycie gruntu leśnego bez drzewostanu.

4. Jednorazowe odszkodowanie za straty powstałe z tytułu przedwczesnego wycięcia drzewostanu ustala się również w odniesieniu do gruntów leśnych podlegających rekultywacji i zagospodarowaniu.

5. Przez lasy szczególnie chronione rozumieć należy parki narodowe, rezerwy przyrody, lasy I grupy łącznie z lasami doświadczałnymi i drzewostanami nasiennymi, lasy położone wokół aglomeracji miejskich i przemysłowych oraz lasy położone w regionach intensywnego rozwoju gospodarki leśnej.

§ 6. 1. Decyzje o ustaleniu wysokości należności i opłat, o których mowa w § 4 i 5, wydają naczelnicy po-

wiatów, a w odniesieniu do gruntów rolnych i leśnych, znajdujących się pod zarządem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego — organy określone w § 2 ust. 1 pkt 2; decyzje wydaje się w terminie 30 dni od daty złożenia tym organom odpisów dokumentów o nabyciu gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne. Decyzji nie wydaje się przy nabyciu od Państwa działek budowlanych przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.

2. W razie wyłączenia przez inwestora gruntów rolnych i leśnych z produkcji rolniczej lub leśnej przed ich nabyciem decyzję w sprawie należności i opłat wydaje się na podstawie decyzji określającej lokalizację inwestycji.

3. W razie nabycia na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych i leśnych na podstawie przepisów o przekazywaniu nieruchomości rolnych i niektórych innych nieruchomości położonych na terenie gmin pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej decyzję o ustaleniu wysokości należności i opłat wydaje organ właściwy do wydania decyzji o przekazaniu nieruchomości. W razie przekazywania gruntów leśnych nie znajdujących się pod za-

rzędem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego właściwy do ustalenia wysokości należności i opłat jest naczelnik powiatu.

4. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa oraz Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego na wniosek Ministra Komunikacji może w szczególnie uzasadnionych wypadkach obniżyć do 50% wysokość należności określonych w § 4 i 5 w odniesieniu do gruntów rolnych i leśnych nabywanych na cele budowy i przebudowy dróg publicznych.

5. Należność z tytułu nabycia gruntów rolnych i leśnych uiszcza się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, a stałe opłaty roczne z tytułu użytkowania tych gruntów uiszcza się w ciągu 20 lat w terminie do dnia 31 października każdego roku.

§ 7. 1. Od stałych opłat rocznych zwolnione są:

- 1) organy państwowe nabywające grunty na budowę własnych siedzib oraz urządzeń socjalnych i kulturalnych,
- 2) inwestorzy budownictwa mieszkaniowego, w tym również właściciele (wierzycieli użytkownicy) działek budowlanych przeznaczonych pod budownictwo jednorodzinne,
- 3) jednostki terenowej ochrony przeciwpożarowej,
- 4) organizacje społeczne,
- 5) jednostki organizacyjne działające w zakresie:
  - a) gospodarki komunalnej,
  - b) oświaty i wychowania,
  - c) nauki,
  - d) kultury i sztuki (z wyjątkiem jednostek wydawniczych i filmowych),
  - e) ochrony zdrowia i opieki społecznej,
  - f) kultury fizycznej, turystyki i wypoczynku,jeżeli są jednostkami spoza sfery produkcji materialnej.

2. Zwolnienie od opłat rocznych stwierdza się w decyzjach, o których mowa w § 6.

§ 8. 1. Należności i opłaty uiszczone z tytułu nabycia i użytkowania na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych i leśnych nie znajdujących się pod zarządem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego stanowią dochody celowego funduszu ochrony i rekultywacji gruntów. Procentowy udział w dochodach tego funduszu ustala:

- 1) Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Finansów — dla województw,
- 2) wojewoda — dla powiatów.

2. Należności i opłaty z tytułu nabycia gruntów pozostających pod zarządem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego stanowią dochody funduszu zagospodarowania lasu.

3. Dochody określone w ust. 1 i 2 przeznacza się na:

- 1) przystosowanie nieużytków i bagien do potrzeb produkcji rolniczej lub leśnej,
- 2) pokrywanie kosztów przeciwdziałania erozji gleb,
- 3) rekultywację i zagospodarowanie gruntów, które utraciły wartość użytkową na skutek działalności nieznanymi osobami, w razie przeznaczenia tych gruntów na cele produkcji rolniczej lub leśnej,
- 4) prowadzenie prac związanych z zapobieganiem powstawaniu szkód w rolnictwie i leśnictwie wskutek ujemnego oddziaływania szkodliwych pyłów i gazów wydalaných przez zakłady przemysłowe, a także

z ograniczaniem i usuwaniem skutków tego oddziaływania,

- 5) prowadzenie prac związanych z intensyfikacją produkcji rolniczej lub leśnej i zadrzewieniami, odkrzaczaniem oraz odkamienianiem gleb,
- 6) wykup nieruchomości w związku z intensyfikacją produkcji rolniczej lub leśnej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb ochrony i rekultywacji gruntów,
- 7) wdrażanie wyników podstawowych prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony i rekultywacji gruntów rolnych i leśnych.

§ 9. Wierzchnia warstwa ziemi uprawnej (poziom próchniczny gleby) zdjęta z gruntów przeznaczonych na cele nierolnicze powinna być wykorzystana do:

- 1) poprawy struktury gleb o niższej jakości bonitacyjnej na innych obszarach,
- 2) tworzenia warstwy próchnicznej na gruntach rekultywowanych i zagospodarowywanych do celów produkcji rolniczej i leśnej lub zadrzewieniowej,
- 3) zakładania zieleni.

§ 10. 1. Decyzję o obowiązku zdjęcia wierzchniej warstwy ziemi uprawnej z terenów przeznaczonych na cele nierolnicze i nieleśne oraz dostarczenia jej na wskazane miejsca wydają naczelnicy powiatów równocześnie z zatwierdzeniem planu realizacyjnego. O możliwości nałożenia takiego obowiązku należy uprzedzić przy wydawaniu informacji o terenie.

2. Wydanie decyzji powinno być poprzedzone przeprowadzeniem rachunku ekonomicznego.

§ 11. 1. Kontrolę wykorzystania gruntów rolnych i leśnych nabytych na cele nierolnicze lub nieleśne przeprowadza się po raz pierwszy po 6 miesiącach, licząc od daty nabycia tych gruntów, a następnie co roku.

2. Kontrolę zdjęcia wierzchniej warstwy ziemi uprawnej i dostarczenia jej na wskazane miejsce przeprowadza się w toku prac ziemnych oraz po ich zakończeniu.

3. Kontrolę rolniczego użytkowania gruntów rolnych przeprowadza się corocznie w okresie wegetacji roślin.

§ 12. 1. Kontrole, o których mowa w § 11, przeprowadza naczelnik gminy.

2. W razie przeprowadzania kontroli gruntów położonych na obszarach górniczych lub morskiego pasa nadbrzeżnego w kontroli powinien brać udział przedstawiciel urzędu górniczego lub morskiego, a w razie kontrolowania obszarów kolejowych lub lotnisk komunikacyjnych — przedstawiciel organu kolejowego lub zarządu lotnisk.

§ 13. Do terenów niezbędnych na cele obronności kraju mają zastosowanie wyłącznie art. 4, 6, 15 i 17 ustawy z dnia 26 października 1971 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji gruntów (Dz. U. Nr 27, poz. 249).

§ 14. Przepisy rozporządzenia dotyczące:

- 1) naczelnika gminy — stosuje się również do naczelników miast i gmin oraz miast nie stanowiących powiatów, a także prezydentów i naczelników miast stanowiących powiaty oraz naczelników dzielnic w miastach wyłączonych z województw,
- 2) naczelnika powiatu — stosuje się odpowiednio do prezydentów i naczelników miast stanowiących powiaty oraz naczelników dzielnic w miastach wyłączonych z województw,

3) wojewodów — stosuje się odpowiednio do prezydentów miast wyłączonych z województw.

§ 15. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1971 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz

rekultywacji gruntów (Dz. U. z 1971 r. Nr 37, poz. 335 i z 1972 r. Nr 49, poz. 317).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*